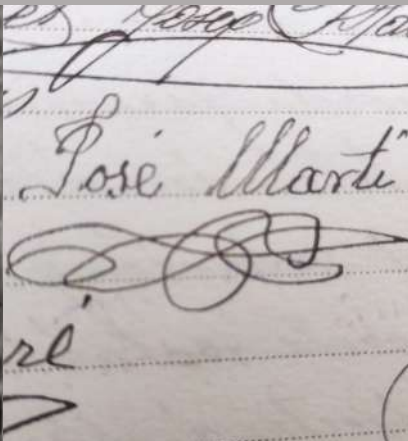

D3POR747S

Dels pobles del Baix Camp als camps de concentració nazis

Índex

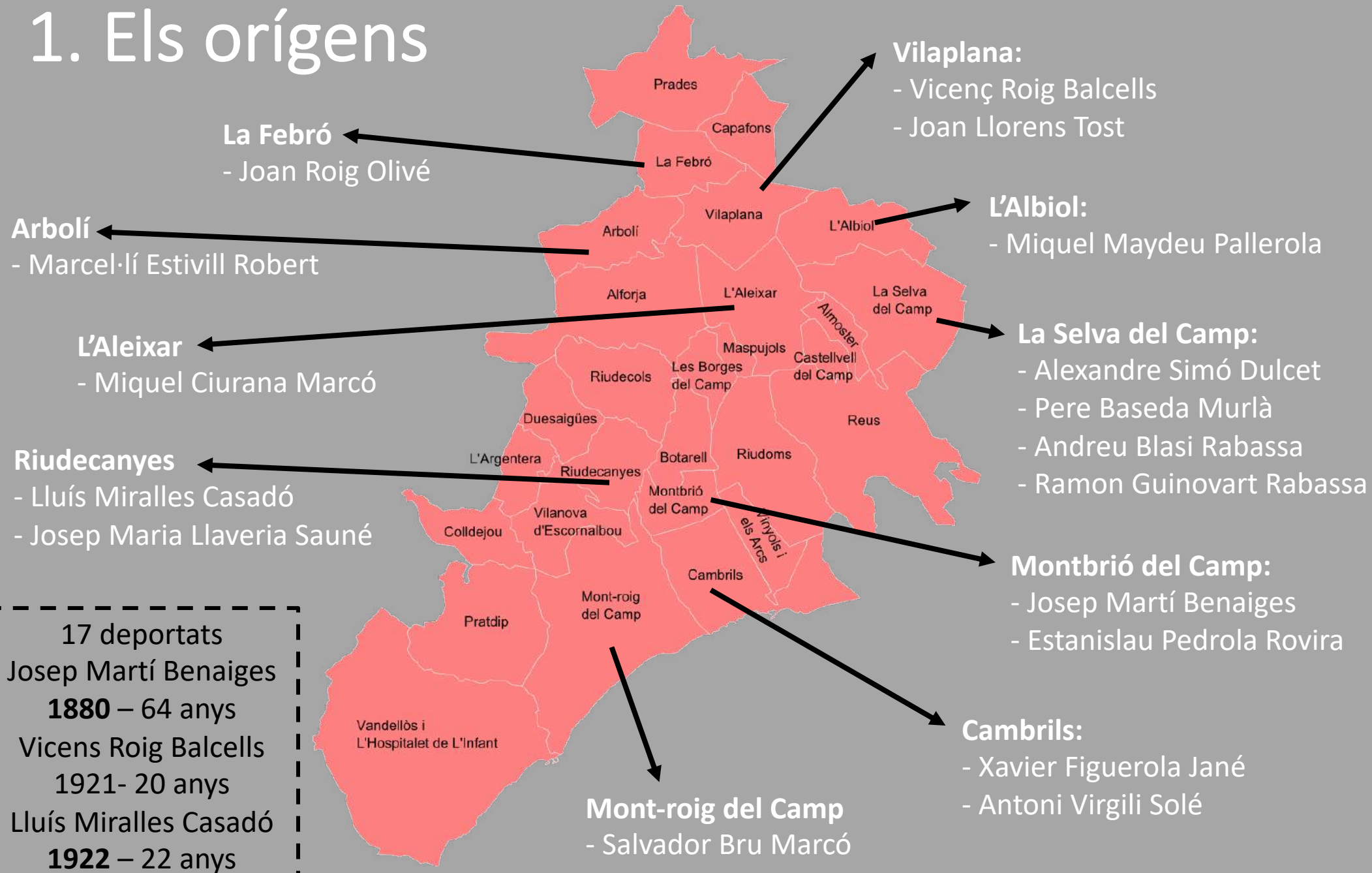
1. Els orígens
2. Les primeres implicacions
3. La gran implicació
4. L'exili
5. La 2a Guerra Mundial
6. La deportació
7. La resistència francesa
8. Assassinats i alliberats

Inici de la recerca

1. Els orígens

2. Les primeres implicacions, 1934

- 4 d'octubre de 1934 → s'incorporen membres del CEDA al govern de Madrid.
- 5 d'octubre de 1934 → UGT i Aliança Obrera convoquen una Vaga General.
- 6 d'octubre de 1934 → situació general + la suspensió de la llei de contractes de conreu → gran mobilització i la proclama de l'Estat Català per Lluís Companys.
- Gran repressió: 3.500 detinguts (Generalitat, regidors, alcaldes...), Estatut suspès i Generalitat ocupada per “governadors generals de Catalunya”.

Grup de Reus empresonat, Estanislau Pedrola Rovira

2. Les primeres implicacions

... por el vecino de esta loca-
lidad, D. RAMON GUINOVART RABASSA:

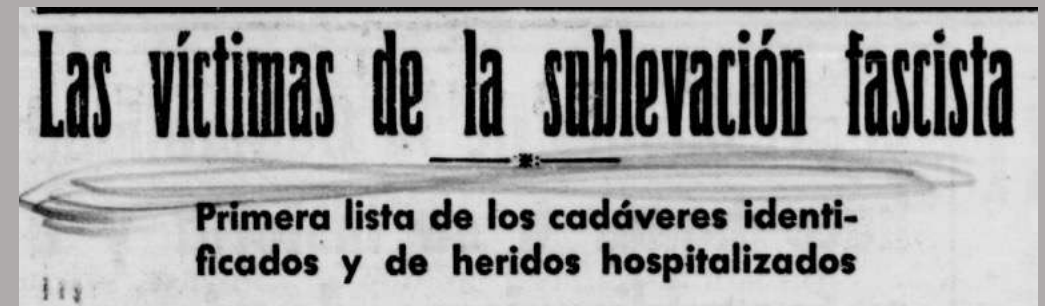
Antes del G.M.N. pertenecía a los Socialistas.

Durante el mismo, siguió militando en dicho par-

3. La gran implicació: contra el cop d'estat!

- Febrer de 1936 → victòria del Front Popular a l'Estat espanyol i restitució de la Generalitat i dels ajuntaments.
- 18 de juliol de 1936 → cop d'estat contra el govern legítim de la República. Enfrontaments a Barcelona.

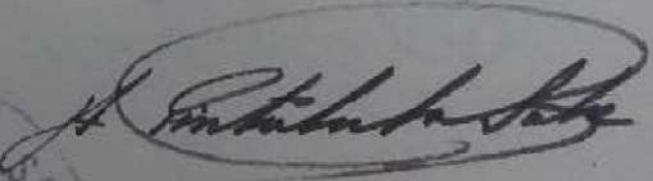

Hernández, Jose Castelo y Pacheco, Joaquín García y Tirado.
Pedro Ortiz y Marmoz, Alejandro Simó y Dolcet, José Romá y Buzeta, Francisco Artella, José Guilara y Vilardó, Luis Boumell y Romero

3. La gran implicació: contra el cop d'estat!

1

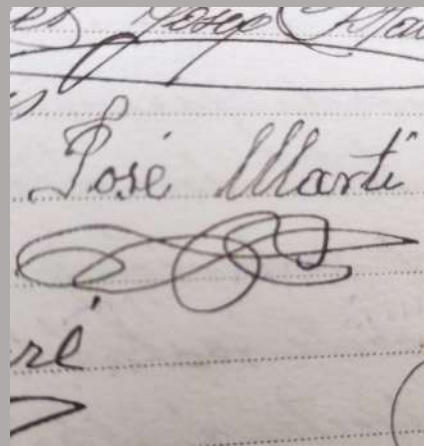

Antes del G.M.N. pertenecía a los Socialistas.
Durante el mismo, siguió militando en dicho partido, formó parte del Comité, prestando servicios con armas, tomó parte en la quema y saqueo de conventos e Iglesias de esta localidad, y, según referencias también tomó parte en la detención de D. RICARDO VALLVE de Vilallonga, que más tarde fué asesinado.
Dios guarde a V. S. muchos años.
La Selva del Campo, 16 de Octubre de 1941.
El Alcalde,

3. La gran implicació: la política municipal

- Ramon Guinovart Rabassa → del 24 setembre al 19 d'octubre de 1936, regidor UGT a la Selva del Camp.
- Josep Martí Benaiges → del 29 de juliol 1937 al 28 de desembre de 1938, regidor per la CNT a Montbrió del Camp i president de la comissió econòmica i de proveïments.
- Joan Llorens Tost → del 3 de novembre de 1937 a l'octubre de 1938, regidor d'agricultura i alcalde accidental de Vilaplana.

3. La gran implicació: la política municipal

Accions que duen a terme:

Vilaplana, 3 de novembre de 1937

Juan Lluís i Biserna, d'Esquerra Republicana de Catalunya, ha Conselleria de Cultura.
Josep M. i Sabat, de la Confederació Nacional del Treball, ha Conselleria de Justícia.
Joan Lluís i Est, del Partit Socialista Unificat de Catalunya, ha Conselleria d'Agricultura.
Pere Guàrdia i Castells, del Partit Socialista Unificat de Catalunya, ha Conselleria de Sanitat i Assistència Social.
El Sr. Lluís hi cop amb assumpte a practicar el Compensació Prevident així com la comissió i si ella ha present acte que signen tots els presents i jo el Secretari de que Artífice.

CONSELL MUNICIPAL DE VILAPLANA

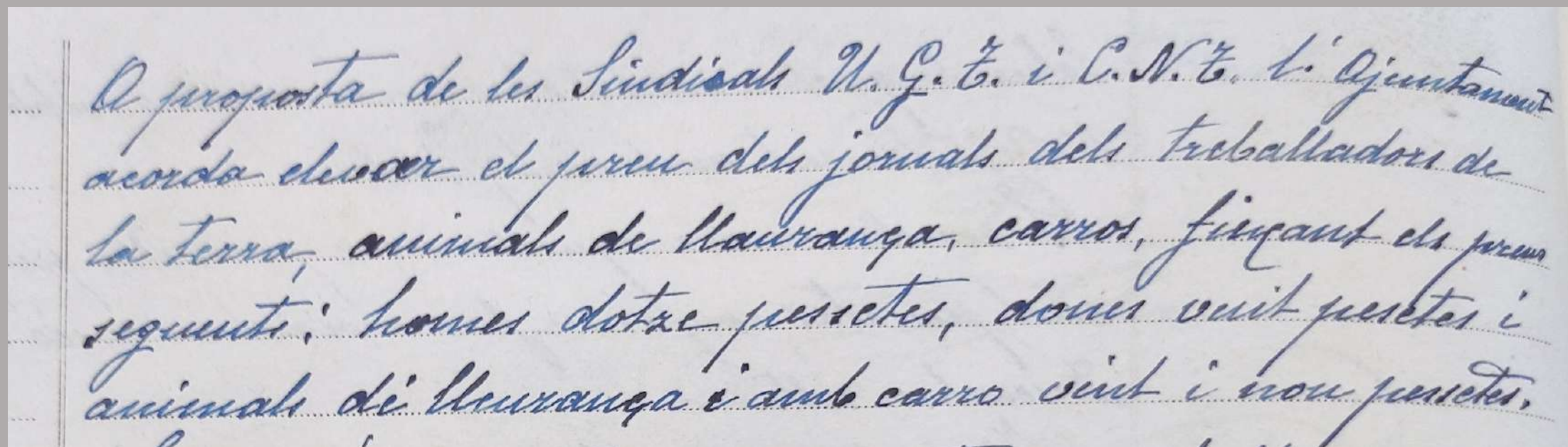
[Signatures]

per anar demà a cobrar a Terragona.
Presentada pels Consellers representants de les dues Sindicals U. G. C. i C. N. T. la proposició de augmentar amb 1 pessete diària el sou dels jornals dels treballadors del Camp, fundant-se amb la irregularitat i extremitats preus que han esclatit els queviures i tot el està encuadrat amb el viure del ciutadani. Posada a la

Montbrió del Camp, 14 d'octubre de 1937

3. La gran implicació: la política municipal

Accions que duen a terme:

A photograph of a handwritten document on lined paper. The text is written in cursive and discusses a proposal for wages. It mentions 'Sindicats U.G.T. i C.N.T.' and 'l'ajuntament'. The wages listed are: 'homes dotze pessetes', 'dones vuit pessetes', and 'animals de llaurança i amb carro vint i nou pessetes'.

La proposta de les Sindicats U.G.T. i C.N.T. l'ajuntament
acorda elevar el preu dels jornals dels treballadors de
la terra, animals de llaurança, carros, fixant els preus
següents: homes dotze pessetes, dones vuit pessetes i
animals de llaurança i amb carro vint i nou pessetes.

Montbrió del Camp, 13 de gener de 1938

3. La gran implicació: la lluita sindical

- Alexandre Simó Dulcet → implicat dins del moviment anarquista i de la CNT a Reus i Barcelona.
- Lluís Miralles Casadó → forma part de la Junta de les Joventuts Llibertàries, membre de la CNT i membre de la SIA (Solidaritat Internacional Antifeixista)

De la República. El hijo tiene 17 años a sido durante la guerra de la junta de las juventudes, Libertarias, y miembro de la C. N. T. el tambien esta en tusiasmado en ir a su pais a trabajar en la tierra se llama Luis Miralles Casadó, su Refugio, es Hotel Splendid - Wimereux (Pas-de-Calais) la que esto escribe, tengo 4 años

3. La gran implicació: la lluita sindical

- Josep Maria Llaveria Sauné → president de la Societat d'Obrers i Agricultors de la UGT de Reus el 1938.
- Joan Roig Olivé → membre de la CNT.

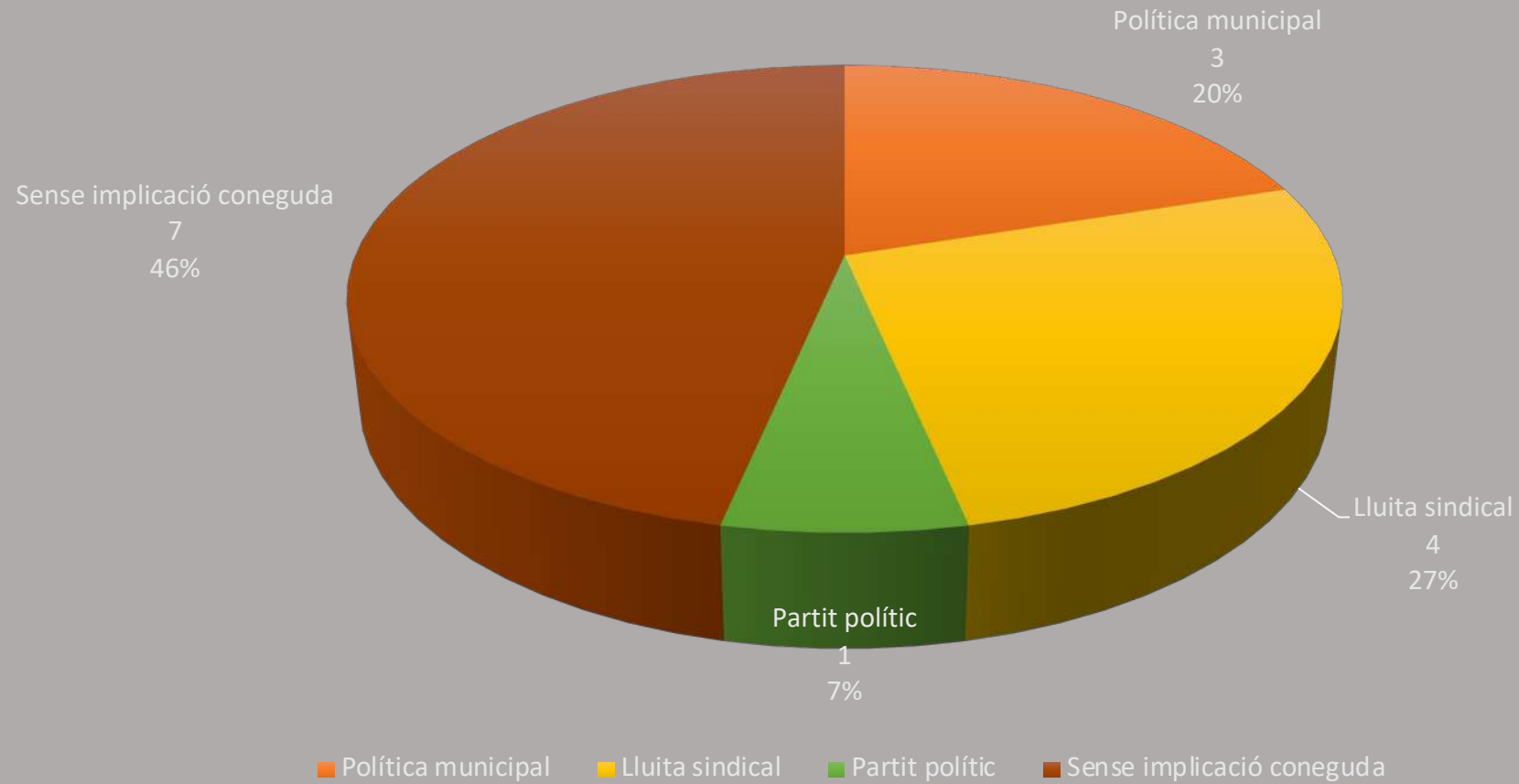
3. La gran implicació: els partits polítics

- Estanislau Pedrola Rovira → membre de les Joventuts Republicanes de Catalunya i del partit polític reusenc Foment Nacionalista Republicà.

3. La gran implicació:

La implicació dels deportats

3. La gran implicació: la lluita armada

- Soldats voluntaris i cridats a lleves:
  - Alexandre Simó Dulcet, 26a divisió d'obres i fortificacions
  - Andreu Blasi Rabassa
  - Ramon Guinovart Rabassa, brigada mixta de carabiners
  - Miquel Maydeu Pallerola
  - Salvador Bru Marcó
  - Marcel·lí Estivill Robert, treball de reraguarda per incapacitat
  - Joan Llorenç Tost

3. La gran implicació: la lluita armada

La implicació a l'exèrcit

4. L'exili: el primer exili.

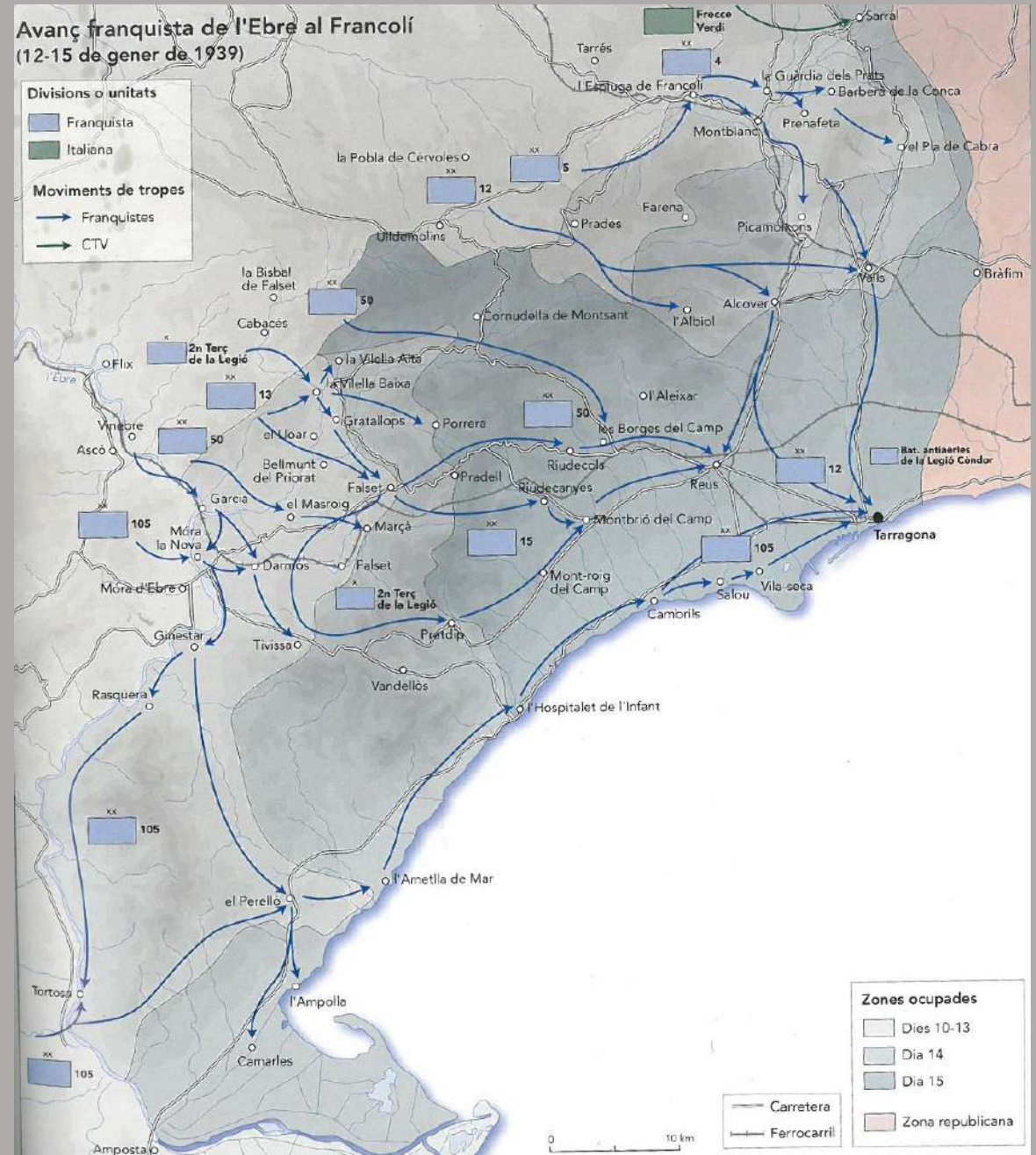
- Pere Baseda Murlà i la seva família (Dolors Gené i Pere i Josep Baseda Gené), masovers del mas de Pere Caselles.

Pere Caselles i família al seu mas de Constantí Assassinat el 27 de juliol de 1936.

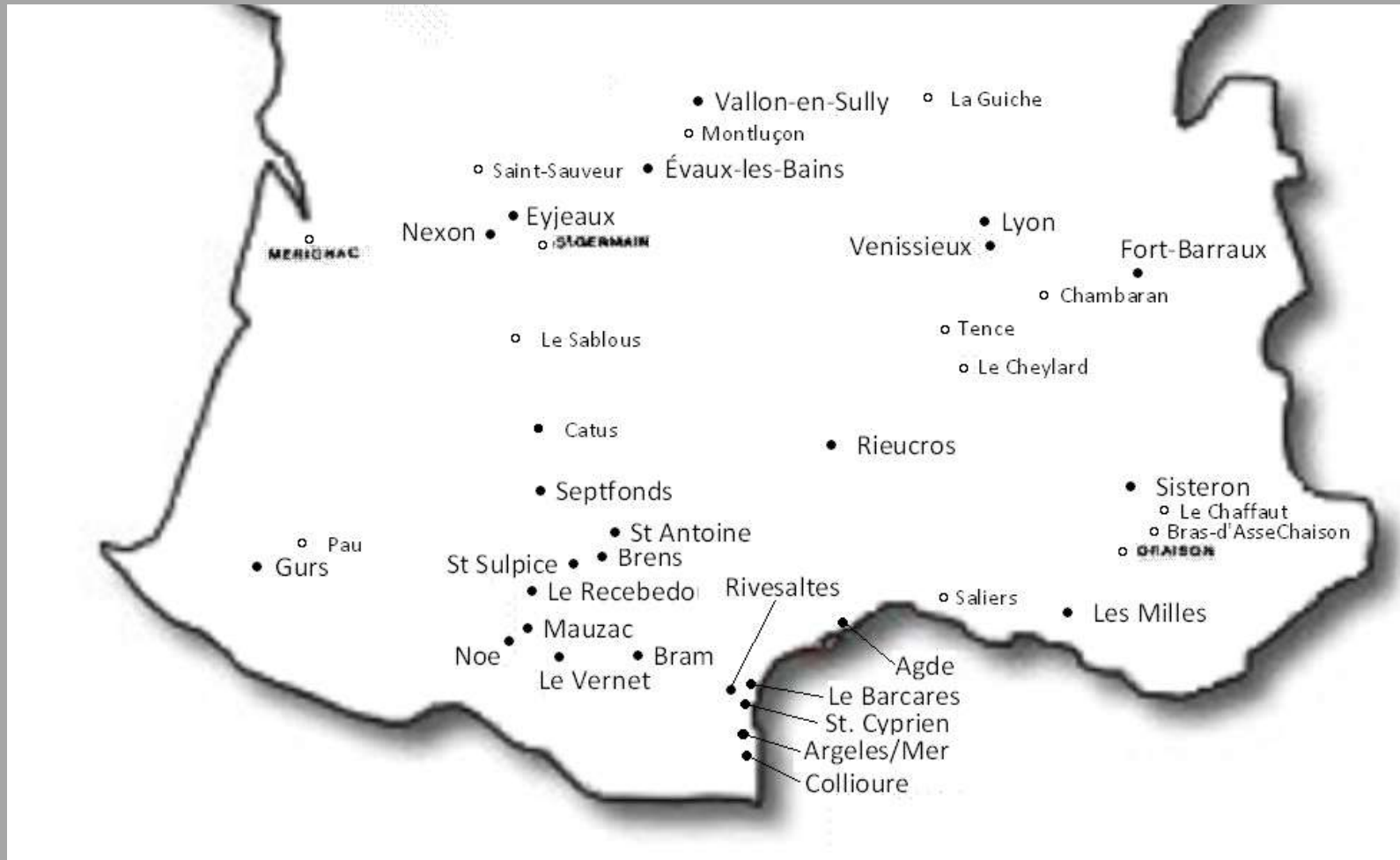
4. L'exili: gener de 1939

- 14-15 de gener de 1939, les tropes franquistes al Baix Camp.
- 26 de gener, ocupen Barcelona.
- Inici de l'exili massiu.

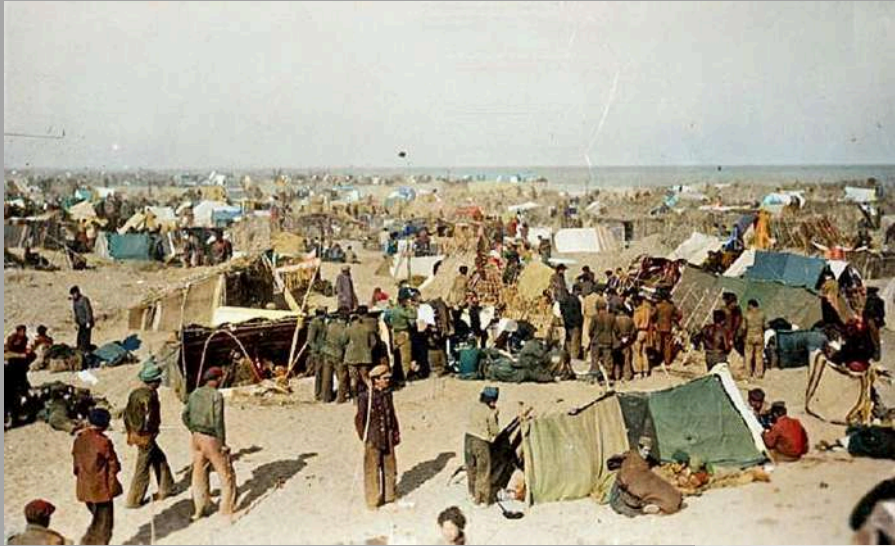

4. L'exili: camps de concentració francesos

- Alexandre Simó Dulcet → Argelers
- Lluís Miralles Casadó → Argelers
- Joan Roig Olivé → Argelers
- Pere Baseda Murlà → Agde

4. L'exili: camps de concentració francesos

ANC / Josep Franch-Clapers

Fotografies de Robert
Capa
Color de
@Catalunyacolor

5. La 2a Guerra Mundial: les CTE

1 de setembre de 1939

Compania de Treballadors Estrangers 12
d'abril de 1939.
“D’indesitjables” a mà d’obra

5. La 2a Guerra Mundial: les CTE

- Alexandre Simó Dulcet → CTE 80, línia Maginot, a la Roche de Rame.
- Andreu Blasi Rabassa → línia Maginot.

2

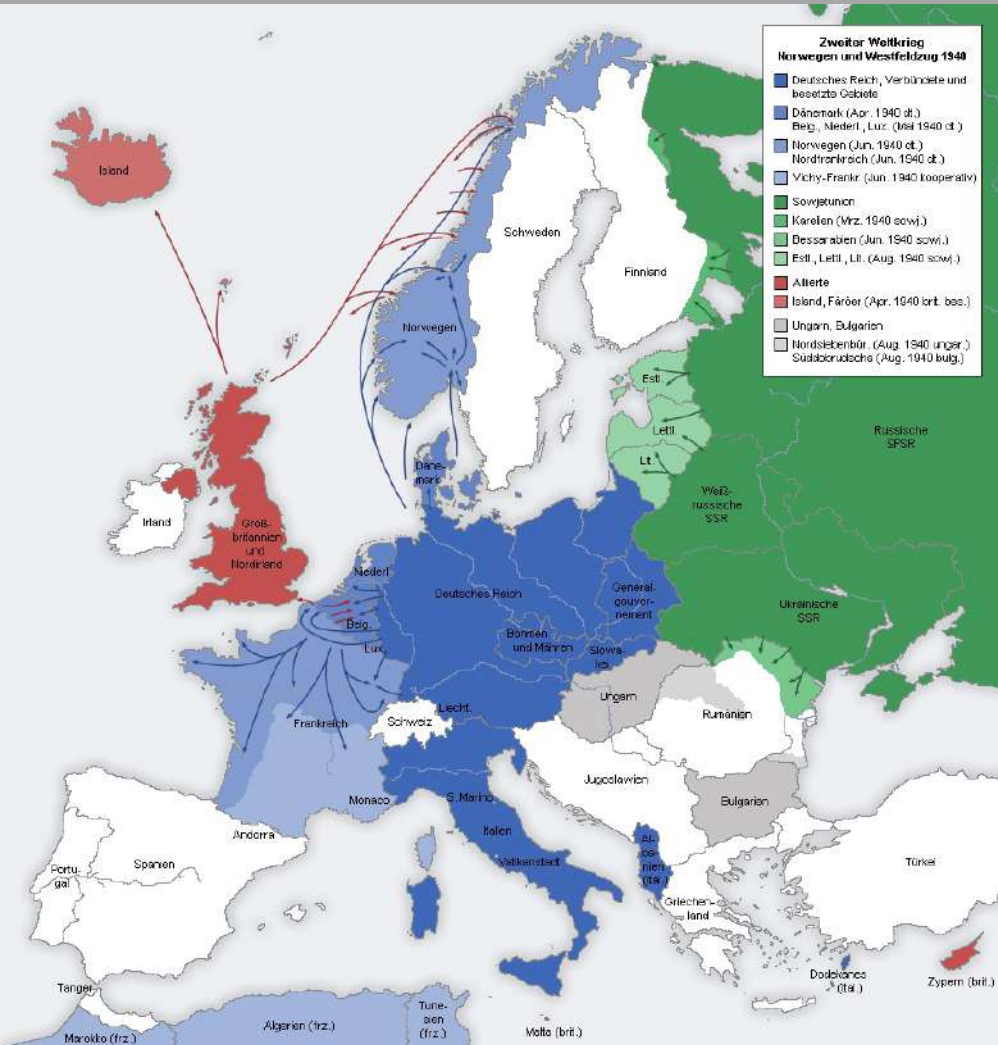

que ya no me acuerdo de vos-
otros pues al contrario, esa libertad
que me dan es tan poca, que
con 9 horas, cada 10 días, para
salir a paseo, la mayoría de las
veces no las disfruto, porque ahora
gano menos que antes, y aquí
no hay diversiones de ninguna
clase, pues si algún día
puedo salir a trabajar libremen-
te, consagraré mi vida, solamen-
te, a mi trabajo, pensando en
vosotros, pues para mí el mundo
es pequeño sin vuestra com-
pañía, y te pido en gran me-

5. La 2a Guerra Mundial: frontalags i stalags

Estiu de 1940

Frontstalags i stalag

BASED on information received from Germany through the International Red Cross, this map shows the camps and hospitals where American prisoners of war have been held by the Nazis. Naturally, the correctness of all the data cannot be guaranteed, but many of the places indicated have been visited by Red Cross representatives and in those cases the location is definitely known. The reader will notice that some of the camps are in territory that is no longer in Nazi hands. Prisoners formerly held at those camps were, according to reports, moved to others before the German armies fell back, with the exception of the sick and wounded, who were left behind in compliance with the requirements of the Geneva Convention.

5. La 2a Guerra Mundial: frontalags i stalags

- Alexandre Simó Dulcet → Estrasburg
- Andreu Blasi Rabassa → Estrasburg
- Pere Baseda Murlà → Fallingbostel
- Ramon Guinovart Rabassa → Estrasburg
- Miquel Maydeu Pallerola → Kassel
- Josep Maria Llaveria Sauné → Angulema
- Joan Roig Olivé → Kaisersteinbruch
- Miquel Ciurana Marcó → Gneixendorf
- Salvador Bru Marcó → Fallingbostel
- Marcel·lí Estivill Robert → Fallingbostel
- Joan Llorens Tost → Olsztynek
- Vicenç Roig Balcells → Zagan

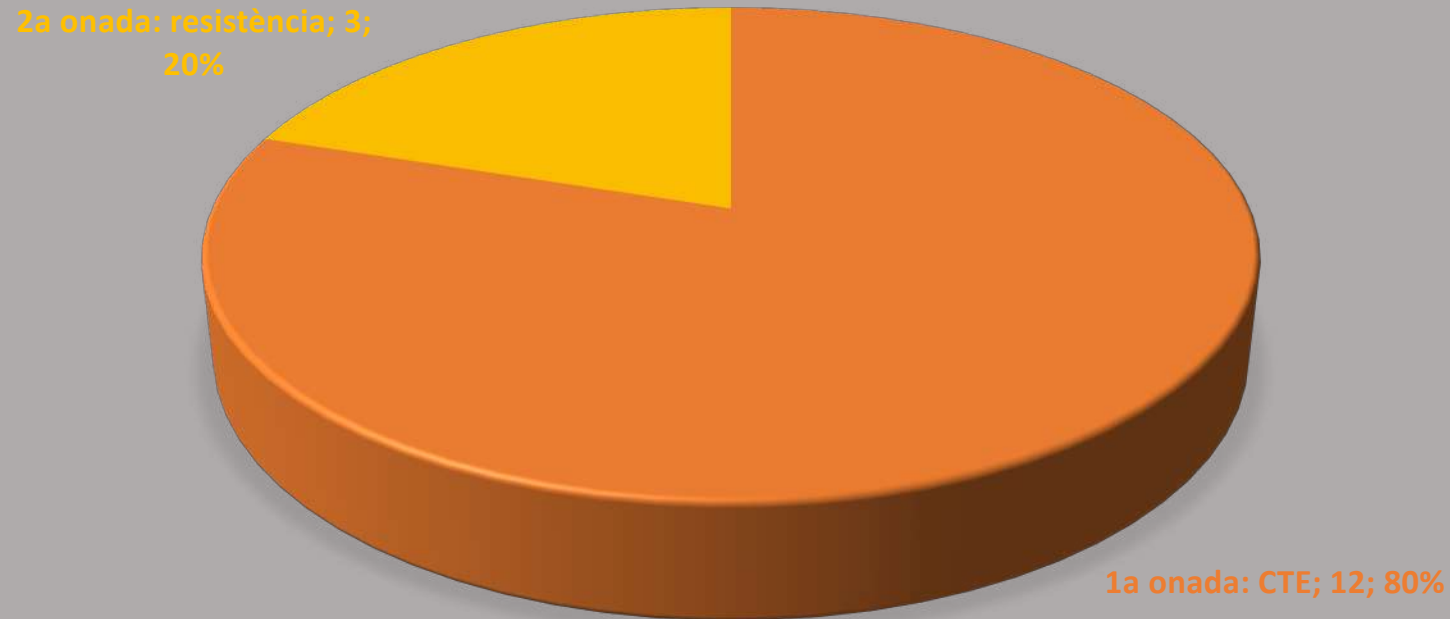
3

Peneta Martí Japarris (Jesús)
Mi muy estimada esposa e hijas: Live la
presente para manifestaros el estado de salud
de nuestra mía es bueno lo mismo la deseo ma-
ra todas en general. El motivo principal
de escribir es para decir que ya no estoy en
la finca que estaba ahora estoy en un campo
de Refugiados Españoles pero debo advertiros
que no pedes cais por mí que estoy bien
después de 1 mes de caminar por estos mun-
dos de Dios mi compañero y yo hemos lle-
gado aquí en este sitio. También os escribo a
Bujeta por ver si yo podré ir por allí y si me-
do lo apruebo entonces iré cuando os pidere que me
enviéis los avales. No me contestéis esta segunda
orden pues no sé si estará mucho tiempo aquí
sin más. Ya hablaremos cuando estéis por
juntos que tendré mucho de explicaros.
Me besos y abrazo para las hijas y la del por
de tu esposo que desca verte pronto.
Angouleme 20-7-40 *José María Llaveria*

5. La 2a Guerra Mundial: frontalags i stalags

DEPORTATS

6. La deportació: la primera onada

Stalag VII-A (Moosburg), 5 d'agost de 1940

Ebense
Mauthausen

Color de @restaurandodig

6. La deportació: la primera onada

- Primer deportat dels pobles del Baix Camp → Joan Llorens Tost, Vilaplana, 9 d'agost de 1940 (2n tren amb 165 espanyols).

6. La deportació: la primera onada

Berlín, setembre de 1940

Himmler

Ramon Serrano Suñer

Miquel Maydeu Pallerola

13 de setembre de 1940

6. La deportació: la primera onada, Mauthausen

3a categoria: camps destinats a presoners polítics amb greus acusacions. Era la categoria més dura i, únicament, en formava part Mauthausen, el camp que va acollir més deportats espanyols.

6. La deportació: la primera onada, Mauthausen

- Miquel Ciurana Marcó

En 1940 Jul cuando
me cogieron los kalamas
nes y me metieron
dentro de un campo halli
nos asian trabajar tal
como mebes todavia kesta
ba mas dalgado iasere lo
que lo sufri haora k'estoi
pagando los suprimientos
y s'eli del campo kaldia 5
de Maio 1945 puedes ha
guardar bien este foto que
kayguardaras los suprimien
tos de tu pobre padre
11-7-1960
Miquel Ciurana

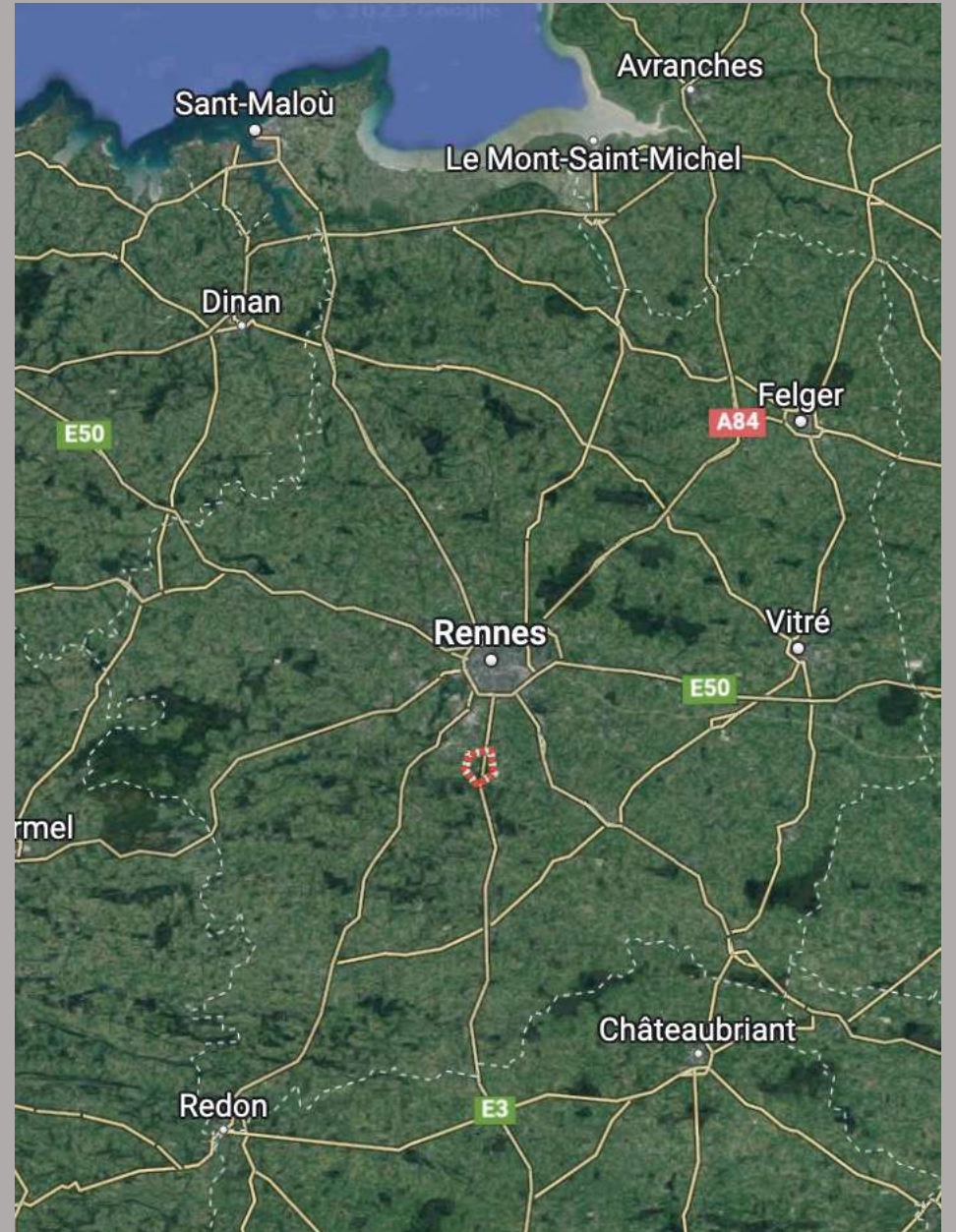

7. La resistència francesa

- Lluís Miralles Casadó
- Estanislau Pedrola Rovira
- Josep Martí Benaiges

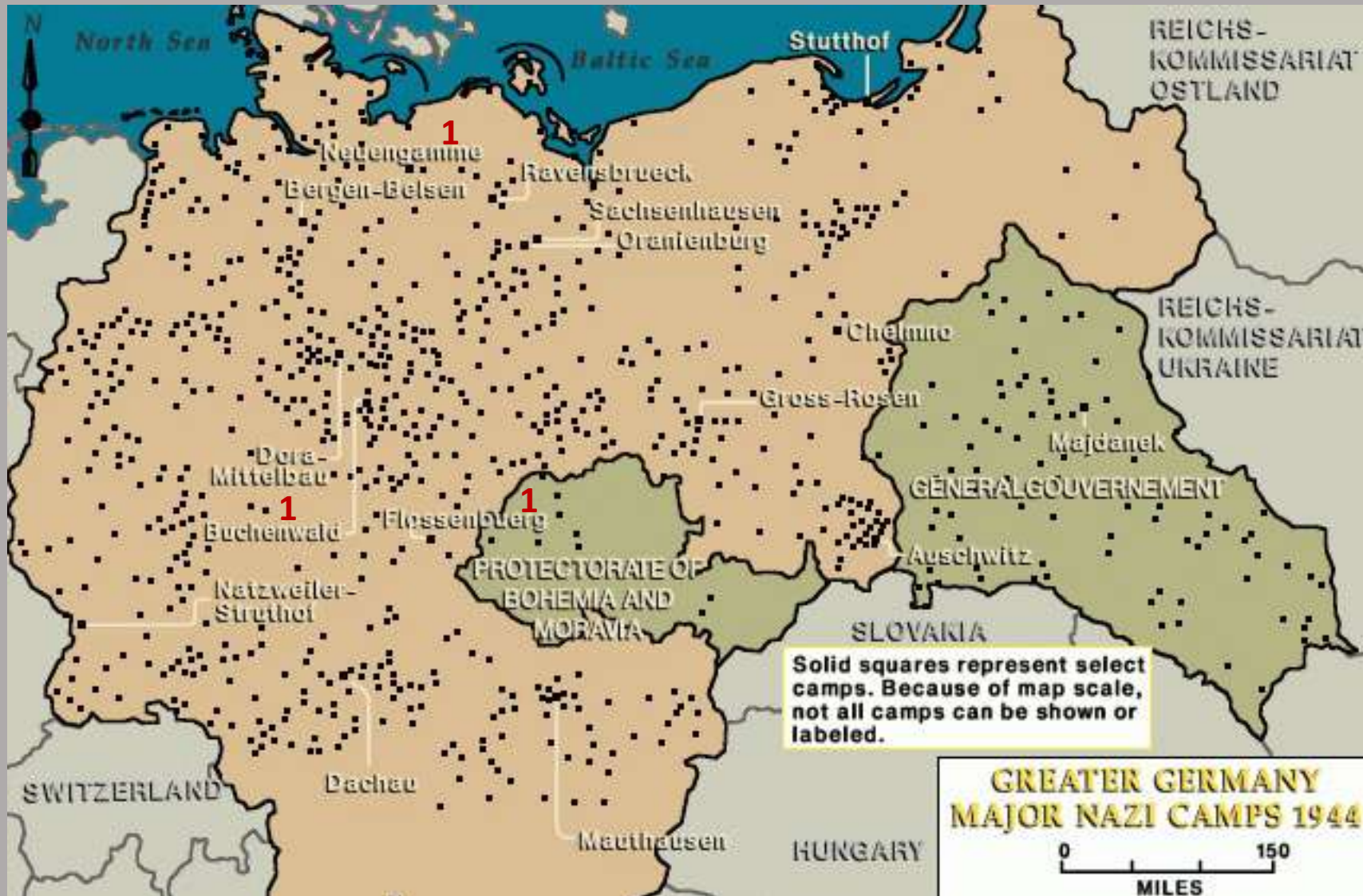

Lluís Miralles Casadó a Pont-Réan, abans del 22 de juliol

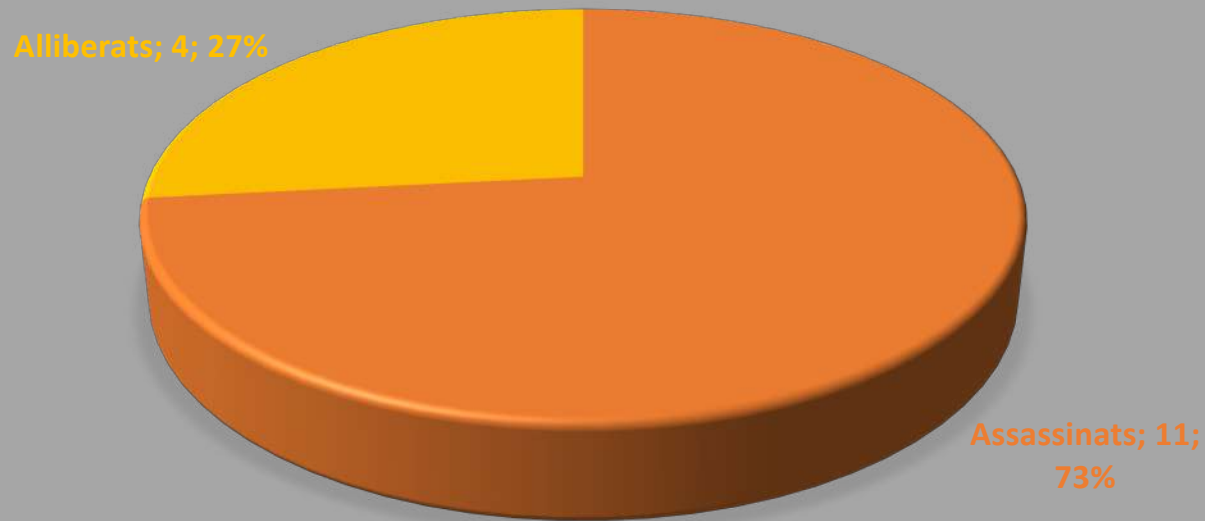

7. La resistència francesa

8. Assassinats i alliberats

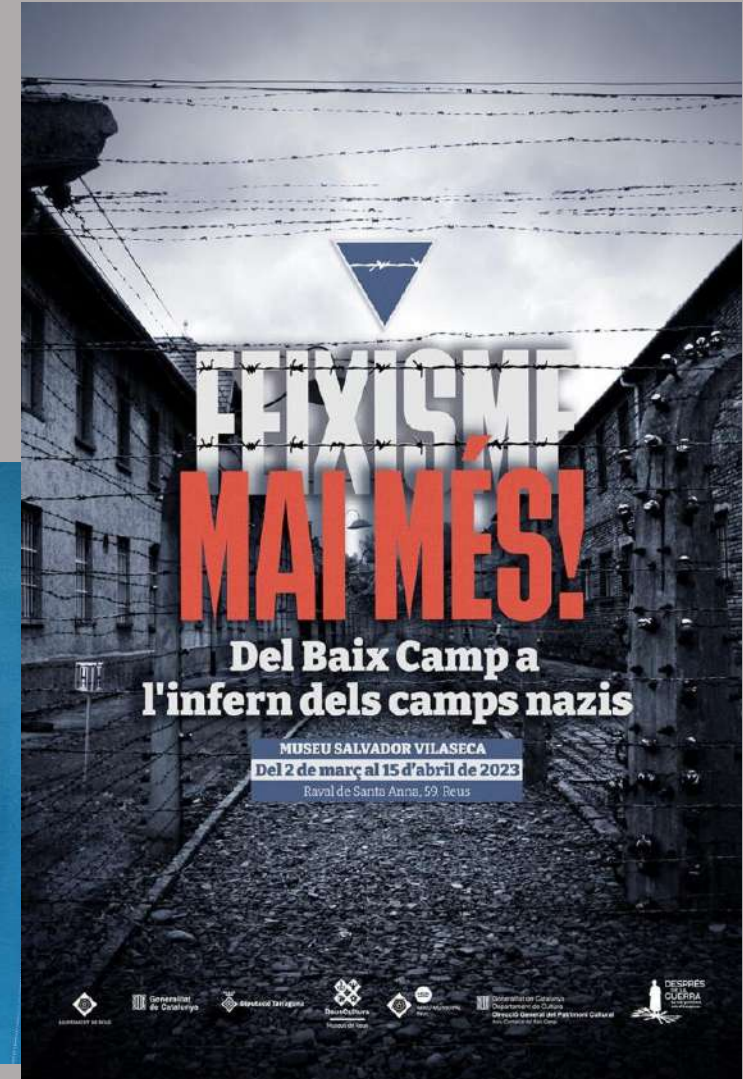
DEPORTATS NASCUTS ALS POBLES DEL BAIX CAMP

Cap dels alliberats tornarà a fer vida a Catalunya:

- Joan Roig Olivé → crearà una nova família a França.
- Andreu Blasi Rabassa → anirà a viure a Àustria.
- Josep Martí Benaiges → viurà en una residència a França.
- Miquel Ciurana Marcó → viurà en una residència a França.

La necessitat de fer pedagogia

MOLTES
GRÀCIES!

Alliberament de Mauthausen, 5 de maig de 1945

Color: @restaurandodign